

VASTASELITYS ASIAAN:

**Veden johtamista Eurajoesta Kauttuan voimalaitokselle koskevan vesilain mukaisen luvan muuttaminen, Adven Oy, Eura
Dnro: 305/2025.**

VALITTAJA

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

PROSESSIOSOITE

Seppo Varjonen
puheenjohtaja
Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry
Karvarinkuja 7
27400 Kiukainen
puh. 0505607357
sevarjo@saunalahti.fi

VASTASELITYS ADVEN OY:n VASTINEESEEN

Vedenotto- ja ympäristölupien suhde ja niiden noudattaminen

Vastineessaan Adven toteaa, että ko. valitus on turha, koska se heidän mielestään asiasisällöllisesti koskee ympäristölupa-asioita eikä käsiteltävää muutoksenhaunalaista päätöstä vedenotosta.

Valituksessaan Eurajoen vesiensuojeluyhdistys on tuonut esiin Adven Oy:n vedenoton ja jokeen aiheutuneen lämpökuorman välisen syy – seuraussuhteen. Yritys on toistuvasti rikkonut sekä vedenotto- että ympäristölupaansa.

Vastineessa mm. todetaan, että ”Laitoksen voimassa oleva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa ja siinä annetut määräykset rajoittavat jokeen palautettavan veden aiheuttamaa lämpökuormaa.”

Vesiensuojeluyhdistys toteaa, että näin voisi tapahtua, jos Adven Oy noudattaisi ympäristölupamääräyksiään.

Edelleen vastineessa todetaan, että vedenottoluvan ja ympäristöluvan lämpökuormaylityksiin on annettu valvovalle viranomaiselle selvityksiä sekä myös toimenpiteistä, jota on tehty tai suunnitteilla lupamääräysten noudattamiseksi.

Vesiensuojeluyhdistys toteaa, että Adven Oy:n Kauttuan tehtaan lupahistoria paljastaa, että pelkkien selvityksien antaminen valvovalle viranomaisille ei ole ollut riittävä toimenpide ratkaisemaan yrityksen luparikkomuksia. Siksi katsomme, että ko. vedenottoluvan soveltaminen ja valvonta tulee olla läpinäkyvää. Tämän edellytyksenä on lupaehtoihin tehtävät täydennykset, joita Vesiensuojeluyhdistys on valituksessaan vaatinut.

Lisäksi vastineessa todetaan, että Adven Oy on tehnyt investointipäätöksen uudesta lauhdutusratkaisusta ja muista toimenpiteistä, jotka vähentäisivät jokeen päästettävää lämpökuormaa.

Vesiensuojeluyhdistys katsoo, että juuri näistä päätöksistä johtuen muutoksenhaunalaaiseen päätökseen pitää soveltaa lupamenettelyä, joka huomioi ympäristöön vaikuttavat asiat ja mahdollistaa niiden tarkastelun vedenottoluvan puitteissa.

Edelleen yhdistys toteaa, että vastineen perusteella Adven Oy ei ole, millään tavalla huomionnut vaatimusta selvityksen tekemisestä purkuputken siirtämiseksi suurempaan vesitilavuuteen Pyhäjärveen. Samoin kun se jättää huomioimatta Eurajokeen kohdistuvan lämpökuorman yhteisvaikutuksen. Ilmastonmuutoksen aiheuttama lämpökuorman kasvu jokeen, tulisi olla huomioitu vastuullisen yrityksen tulevaisuuden skenaarioissa.

Adven Oy: lupahakemuksesta

Lupahakemuksessaan yritys antaa viranomaisille harhaan johtavan kuvan tehtaan aiheuttaman lämpökuorman ympäristövaikutuksista. Erityisesti tämä koskee geneettisesti erilaistunutta, erittäin uhanalaista joen yläjuoksun paikallista taimenkantaa. Toisin kuin yritys hakemuksessaan antaa ymmärtää ns. Kauttuan taimenpopulaation kehitysnäkymät eivät ole positiiviset, vaan uhkana tällä hetkellä on koko populaation häviäminen.

Valituksessaan yhdistys toi esiin huolensa joen lämpökuorman kasvusta ja toteaa nyt, että Vesiensuojeluyhdistyksen ja

Pyhäjärvisseudun perhokalastajien tämän syksyinen Kauttuan taimenhavainnointi vahvistaa aikaisempien vuosien havaintoja taimenpopulaation ahdingosta. Erityisen kriittinen tilanne näyttäisi olevan purkuputkea lähinnä olevassa Museokoskessa, jonne matkaa putken päästä tulee n. 400 metriä. Tämä arvio perustuu taimenhavainnointiin sekä sähkökoekalastuksiin (mm. Eurajoen kalataloudellinen yhteistarkkailu 2024, KVVY Tutkimus Oy, raportti julkaistaan joulukuussa 2025).

Elokuussa 2025 Kauttuan koskissa toteutettiin Pyhäjärvi-instituutin toimesta laajamittaiset koskikunnostukset, joiden päämääränä on lisätä taimenpopulaation lisääntymispotentiaalia.

Tämä herkkä populaation sopeutumisvaihe vaatii Advenin Kauttuan tehtaan lämpökuorman ympäristövaikutusten tarkkaa monitorointia ja toimenpiteitä, joita yhdistys valituksessaan vaati.

Yhteenveto

Vastineessaan Adven Oy toteaa, että ”Vesiluvan tarkistamista koskeva määräys on tarpeeton, koska valvontaviranomaisen tehtäviin kuuluu osana valvontaa arvioida mahdollisia tarpeita ympäristöluvan ja/tai vesiluvan tarkistamiseen, mikäli toiminnassa tapahtuu tai ilmenee sellaisia muutoksia, joiden vuoksi tarkistamiseen on aihetta.”

Vesiensuojeluyhdistys toteaa, että ottaen huomioon Adven Oy:n Kauttuan tehtaan lupahistorian ja yhteistyö valvovan viranomaisen kanssa, ei ole riittävää jättää asiaa näiden kahden osapuolen sovittavaksi. Vedenottolupa vaativat täsmennyksiä, joita Vesiensuojeluyhdistys valituksessaan vaatii. Näin pystytään vähentämään tehtaan lämpökuorman aiheuttamaa ympäristöriskiä.

Aiempien tapahtumien pohjalta näyttää siltä, että vedenottoluvan soveltaminen ja valvonta vaativat läpinäkyvyyttä, joka mahdollistuu Vesiensuojeluyhdistyksen valituksessa esittämillä lupatäydennyksillä.

Erityisesti Kauttualla elävän taimenpopulaation sukupuuttoon kuoleminen uhka ja populaatioon tällä hetkellä kohdistuvat uhkatekijät edellyttävät, että lupamääräyksiin sisällytetään vesiluvan tarkistamista koskeva määräys, kuten Vesiensuojeluyhdistys valituksessaan vaatii.

Edellä esitettyihin asioihin perustuen Vesiensuojeluyhdistys vaatii, että aluehallintoviraston päätöksessä annettua lupamääräystä 2 muutetaan ja että päätökseen lisätään uusi määräys koskien lupaehtojen tarkistamista, siten kuin Vesiensuojeluyhdistys on valituksessaan vaatinut.

VAKUUDEKSI

Eurassa, 20.10. 2025

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

Seppo Varjonen
puheenjohtaja

Saana Jaakkola
varapuheenjohtaja